

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Az örlési engedély és a malmok elleni küzdelem.

Utóbbi időben úgy a napi, mint a peridokus sajtó ismét gyakran foglalkozik a Romániából és Szerbiából vámrestitució mellett örlésre behozott buza kérdésével. Ezt az örlési engedélyt, különösen az agráriusok, három irányban tartják károsnak, és pedig mert a vámjövedék megcsorbitására alkalmat nyújt, mert a román és szerb buzából készült silány örlemények „magyar liszt” címen exportáltatván, rontják a magyar lisztipar hitelét és végül, mert az olesó áron összevásárolt román buzából készült liszt egy része a belfogyasztásnak adatván el, míg egyfelől a fogyasztók jó liszt helyett rossz lisztet kapnak, másfelől a belföldi buza árának lehanyatlására ezen körülmény is nagymértékben közrehat.

Ezen vádak a pénzügyi bizottságban úgy a miniszterelnök, mint a kereskedelmi miniszter részben megegyezol-

ták és Wekerle kijelentette, hogy a vámbevételekből egy krajczár sem veszett el. A mi pedig azt a vádat illeti, hogy a behozott buzával a magyar lisztipar hitelét rontják, erre nézve csak azt jegyezhetjük meg, hogy ezen vád alaptalanságát mutatja az, hogy a mai nehéz viszonyok között lisztünket csak úgy exportálhatjuk, ha azt az olesóbb román buzából nyert lisztel keverjük, mert a malmok csak így képesek a külföldnek megfelelő árakat csinálni.

A kérdés azon oldalával, hogy a keletről importált, a kormány közlegeinek ellenőrzése alatt álló raktárakba elhelyezett, el nem vámoltt buza tekintetében követtek-e el s egyáltalán követhetők-e el vámvisszaélések, ezuttal nem foglalkozunk, mert a vád e részben csak gyanu, a mely konkrét tényekre nem támaszkodik. Annál fontosabb azonban ama másik két kérdés: vajjon a magyar malmok tényleg használják-e a román és szerb buzát a kivitt magyar liszt meghamisítására s

igaz-e, hogy a belszükségletben szereplő alsóbb fajta, úgy nevezett kenyérlisztek a magyar malmok által többnyire romániai buzából öröltetnek s ekként a belfogyasztás akkor, midőn nálunk a mezőgazdaság helyzete amugyis súlyos, csaknem válságos, idegen országok gabonatermelés javára aknáztatik ki.

Egy budapesti lap, mely a napi sajtóban az ultra agrár irányt képviseli, nem régiben azt táviratoztatta magának Romániából, hogy Turn-Severin és Sulina között romániai buzával megrakott 300 uszály hajó vár a Magyarországra való szállításra és hogy jelentékeny mennyiségű román, szerb buza már részint elküldetett, részint pedig utban van Budapest felé.

Ezzel szemben a budapesti malmok és a Dunagőzhajózási társaság nyilatkozatot tettek közzé, melyben ezen állításokat megegyezolják.

Mindkét részről tulzásokat látunk: mert valamint a 300 uszályhajóról szóló hír mese, úgy a malmok nyilatkozata,

hogy egy métermázsza buzát sem vásároltak Romániában, sem vehető komolyan. Azon védekezés pedig, hogy az idei kitűnő minőségű buza közé a liszt fehérsége érdekében kell román buzát elegyíteni, már beismerése annak, hogy a magyar liszt táptartalma a szín kedvéért meghamisíttatik.

Ebben a sok port felvert örlési engedélyben az igazság az, hogy a budapesti malmok másodkézből beszerelve, aránylag jelentékeny mennyiségű román és szerb buzát dolgoznak fel kenyérlisztté, melyet nagyrészt a belszükséglet fogyaszt el, minélfogva a malmok rászolgáltak a megrovásra, mert a hazai ipar e dédelgetett képviselőinek nem volna szabad kárt okozni existenciájuk alapkövének, a magyar mezőgazdaságnak. De már azon vehemens támadásokra és súlyos vádakra nem szolgáltunk rá, a melyeket némely lap ezen inczi-densből a budapesti malmok ellen indít. Végre is a behozott idegen buza nem képez oly nagy mennyiséget, hogy

TÁRCZA.

„Nehéz a szívem...”

— Rajz az életből. —

Irtá: Mártonffy Imre.

Fényes napsugár játszadozik a mezőkön és a töltés zöld pázsittal benőtt szőnyegén az ég tiszta és felhőtlen. A B... faluba vezető országúton halad egy esinos ifju. Mosolyogva andalog, nem tekint föl, ismeri a járást, hisz szülőföldéhez vezet az utja.

Gondolatai a multban kalandoznak. Felujulnak lelkében a régi emlékek; a jó Mari, kit most már többé el nem hagy s hozahozza, mint hü, drága feleségét.

A gazdag Kasza Ferencz paraszt gazda leánya volt Mari. Fiatal húsvánk pedig a falu kovácsának Bacsó Gyurinak legifjabb fia. A kovács Kasza Ferencz telke mellett lakott. Bacsó Mihály a legifjabb fiu néhány évvel volt idősebb Marinál s mindig ott tartózkodott Kaszáéknál.

Mari szép kék szemei egészen elbűvölték, csengő kacaja és kedves modora lángra lobbantották szívét.

Mihály beállt atyjához kovácsnak,

a tizenhárom éves Mari gyakran ájtott hozzájuk és bámulva látta, hogy az izmos karu ifju mily könnyen forgatja a kalapácsot és a tüzes vasat mint kovácsolja. Esti alkonyatnál együtt ültek a lombos cserfa alatt; a leány sebbnél-sebb dalokat énekelt. A legszebb és legmeghatóbb volt, midőn „Nehéz a szívem...” címűt dallá. Senki sem tudta oly meghatón énekelni, senki nek se jött úgy szívből, megboldogult anyjára gondolt, kinek ez kedvence dala volt. Még a halálos ágyán is ezt kívánta a jó asszony s Mari könyes szemekkel, remegő hangon dallá és a dal enyhíteni látszott anyja fájdalmát.

A leányka esténként, midőn Mihálylyal e dalt együtt danolták el, észrevétlenül eltűnt és kiment a temetőbe, letérdelt anyja sírjára és imádkozott. Mihály pedig nyugodtan ült a helyén, mereven bámult maga elé, folyton zugott fülébe a dal és gondolatai szüntelen Marinál voltak.

Rövid, de boldog idő mult el, Mari nagy leány lett, Mihály pedig kereset után nézett, eltávozott a faluból. Elbucszott a leánykától, rózsás színekkel festette előtte a jövőt; elmondta, hogy sok pénzzel tér vissza

s a falu másik végén kovácsmühelyt nyit és megnősül, boldog életet fog élni.

Hosszas, benső pillantást vetett e szavaknál a leányra s ő megértette e néma vallomást, ki lesz Mihály felesége és elpirult. Aztán a legény megszorította kezét és eltávozott. Majd ha visszajő, örökre egymáséi lesznek.

Már látta is maga előtt, midőn Mari a házában parancsol és vezeti a háztartást. Felkelt és álmódóva ment ki az utra, midőn megcsendült mintha a tulvilágból jönne, lágyan és meghatón: „Nehéz a szívem...” Miért futotta át tagjait hideg borzadály e dallamra? Miért lön érzéketlenné forró vágtyól, reménységtől duzzadó szíve?

Három év mult el azóta, Mihály bejárta hazánk nagyobb városait, sokat keresett; most még egy évet fog külföldön tölteni, hogy rég óhajtott célját elérje és mint tisztességes mester telepedhessék meg szülőföldén.

Kevés hirt vett ez idő alatt szülőföldről, pedig azóta mennyivel nagyobb lett a falu. Az idősebbik testvér átvette atyjától a kovácsmühelyt és azt írta neki, hogy minél előbb

jöjjön haza, mert sok a munka és még egy kovácsmühelyt állíthat fel.

Erre elfogta a honvágy; ha takarékos lesz, könnyen mesterré válhatik s Mari bizonyosan osztozik vele sorsában.

Elfelejt a külföldi utazást, siet szülőföldre felé.

Végre lába elérte azt a pontot, hol falujának határa van, gyors léptekkel haladt előre. Egyet esavarodik az országot, aztán maga előtt látja a napsugártól csillogó templom tornyát, körülötte a nádfedélű házakat. Kimondhatlan öröm fogja el valóját, soha szebbnek még nem látta szülőföldjét. Hirtelen összerázkodik. Tompa, ünnepies hangon szólalnak meg a harangok, megkeserítik örömét. Halottak harangoznak.

A temetőhöz ért, mely egy negyed-óránnyira van a falutól. A sírásó a kapunál áll és az ut hosszában kémleli, hogy nem hozzák-e új vendéget.

Mihelyt odalép az öreghez, kezét vállára teszi és mondá:

— Adjon Isten István bácsi! Kire vár kend? Melyik szegény lélek számára ásott sírt?

(Folytatása köv.)

az árak ezen import által befolyásoltatnának és különben nem hihető, hogy a budapesti malmok tudatosan ártottak a magyar mezőgazdaságnak.

Országgyűlés.

A képviselőház nov. 3-án délután 1 órakor Perezel Dezső elnöklété alatt rövid ülést tartott. Az elnök bejelentette Lehozky Egyed képviselő halálát, a mit a ház részvétellel vett tudomásul, fölhatalmazva az elnököt, hogy az új választást rendelje el. Majd Lukács Béla kereskedelmi miniszter terjesztette be a kereskedelmi minisztérium múlt évi működéséről szóló jelentését, a mit a ház tagjai között kiosztanak.

Végül Hegedűs Sándor terjesztette be a pénzügyi bizottság jelentését a költségvetésről, a melynek kinyomtatását és szétosztását elrendelték. Hogy mikor kezdenek a budget tárgyalásába, arra nézve elhatározták, hogy azt a f. hó 7-én tartandó ülésen állapítják meg.

Ezzel az ülés véget ért.

Politikai hírek.

Belföld.

Fuzió. Politikai körökben olyan verzió kering és pedig komolyan, hogy a szabadelvű párt és a nemzeti párt egyesülése közelebről be fog következni. Ha ezen parolázások csakugyan bekövetkeznek, annak mély jelentősége csak az, hogy megszűnt az egyházpolitika harez s áldatlan uralma alatt a háttérbe szorult közjogi kérdések megoldása következik.

A szabadelvű párt és a nemzeti párt fuziójának tervébe belejárnak a két párt létkérdése is. A nemzeti párt az egyházpolitika viharaitól sokat szenvedett. Nem merte magát elhatározni sem a nyílt klerikalizmusra, sem a nyílt szabadelvűsögre, hanem a lebegő taktikájához folyamodott. E nagyszerű trapéz-mutatványok azonban nem igen nyerték meg a közönség tetszését, a szabadelvűiek ellenséget láttak a nemzeti pártban, a klerikalisták pedig nem láttak benne barátot. A párt „nemzeti” programja a függetlenségi programhoz képest

édes-keves és e téren a párt az ellenzéki publikumnál sem „versenyképese”. A kedvező vesszőparipa, a közigazgatás reformja, immár a kormány programjának kiegészítő része és a nemzeti párt, mint ellenzék, azon dilemma előtt áll, hogy vagy támogatja a reformot és ez által a kormányt erősíti, vagy ellenzi és ez által a politikai megbízhatóságába vetett hitet még jobban megrendíti. Ezek után nem volna esoda, ha a nemzeti párt a dilemma elkerülésével, körülhajózna a Scyllát és Charibdist és kifizetett vitorlakkal sietne a kormánypárt biztos kikötőjébe.

A szabadelvű párt az egyházpolitika által erkölcsi erőben emelkedett, de számerőben fogyott. Az országban ma a szabadelvű pártnak több híve van, mint volt az egyházpolitika fölvetése előtt, de a képviselőházban tagjainak száma csökkent. A párt ma egységesebb, mint volt valaha; szabadelvű alapon áll és létének kezébe az állam más nézeti elemeket kebeléből kirekesztette. Az eszmények nyugodt kritikusa bizonyára méltatni fogja a párt egyházpolitikai föllendülését és el kell majd ismerni, hogy az éveken át az opportunizmus szelleme által dominált párt csodálatos önmegtagadást tanúsított, midőn léte, többsége kezébe az állam elvi álláspontjára helyezkedett. Amde az elvi egységet a félénkebbek nem tekintik kárpótlásnak a régi nagy többségért. Feltűnik a szabadelvű pártot és gondoskodni akarnak arra az időre, mikor többé nem lehet számítani a szabadelvű fölfogásu függetlenségek támogatására. Így került föl először a képviselőház fölmozdításának gondolata, hogy a kormány egyházpolitikai népszerűségének felhasználásával a mostani kis többség helyett nagyobb többséget lehessen összehozni és így bukkan most föl a fuzió terve, hogy odabenn a képviselőházban javuljon meg a szabadelvű párt számaránya.

A koronaértékű ezüst, nikel és bronzérmek veretése és forgalma. A hivatalos lapban közzéteszi az állami számvevőszék a folyó 1894-ik év második negyede végéig vert, forgalomba hozott s készletben

maradt ezüst egy koronások, valamint a koronaértékű nikel- és bronzváltópénzek álladékaról szóló kimutatást. E kimutatás szerint egy koronásokban a f. év első negyede végéig 29,337.378 kor., a folyó év második negyedében 3,937.634 kor. s így a jelzett évnegyed végéig összesen 33,275.032 kor. érték veretett. Ebből kiadtván 28,764.363 kor. érték, a készlet a folyó év második negyede végén 4,510.669 koronát tett.

Az ugyanez idő alatt vert 20 és 10 filléres nikkal váltópénz értéke 12,442.568 kor. 80 fillér volt, melyből 7,130.663 kor. és 40 fill. a forgalomban ádatván, készletül 5,311.905 kor. 40 fill. maradt. 2 és 1 filléres bronzváltópénzben 808,014 kor. 19 fill. érték veretett, forgalomba bocsátott pedig 499,752 kor. 57 fill. s így a készlet 308,261 kor. 61 fill. volt.

Külföld.

III. Sándor császár halála. Az egész világ természetesen még mindig az orosz császár halálának hatása alatt áll. A részvét, melyet az elhunyt uralkodó iránt éreznek, általános. Már mindenütt meg is nyilatkozott a részvét és a hivatalos világ megkezdte tanácskozásait a részvét nyilvánításának módjairól. Megjelent II. Miklós császár manifestuma is, a melyben különösen hangsúlyozza békés szándékait.

III. Sándor császár halála alkalmából az egész világ figyelme az ifjú felé fordul, aki egy hatalmas világbirodalom vezetése szállott, aki most milliók életének és halálának ura.

Ami Alexandrovics Nikolajról — ez az új császár neve — eddig hallottunk, az megerősíti azt a hitet, hogy az orosz birodalomra az eddiginél boldogabb korszak virrad. Ezt hitték ugyan III. Sándor trónralépténél is, bárha most ne következne be olyan kiábrándulás.

A „Háromszékvármegyei iparfejlesztő-bizottság” közgyűlése.

Folyó hó 4-én a vármegyei ház nagytermében tartotta meg az iparfejlesztő-bizottság rendes évnegyedi

közgyűlést méltóságos hatálykai Pötsa József főispán ur elnöklété alatt, melyről a következőkben van szerencsém tudósítástomat szerkesztő ur becses lapja részére megküldeni.

Elnök-főispán a töle megszokott meleg szavakban nyitja meg az ülést s a tárgysorozat 1. pontja értelmében teszi meg elnöki jelentését, melyben különös örömet fejezi ki a felett, hogy a nagyméltóságú ipar- és kereskedelmi miniszter ur az iparfejlesztő-bizottság kérésére, az állami gépgyárakba újabban 25 székely fiut helyeztet el tanulónak.

Székely György főispáni titkár, mint a bizottság jegyzője olvasta fel a múlt évi ülés jegyzőkönyvét, minnek hitelesítése után nagy gondval készített terjedelmes jelentését adta elő a múlt ülés határozatairól, mely jelentésért jegyzőnek a gyűlés köszönetét fejezte ki s utasította jegyzőt, hogy jelentése a „Székely Nemzet”-ben tétessék közzé.

Olvastatik a kereskedelmi miniszter leirata Sequens József posztógyáros segély kérése ügyében, mely szerint a miniszter kérelmezőnek segélyt nem adhat.

Nagy Elek biz. tag teszi meg jelentését Kézdivásárhelyre lett kiküldetése tárgyában s örömmel jelenti, hogy habár az ipartestület megalakítása ügyében összehívott szép számú értekezlet nem is határozott végleg a megalakulásról, de az eszme a kézdivásárhelyi jó hírű iparosok körében jó talajra talált s bizony hiszi, hogy az iparosok érdekeire annyira fontos testület mielőbb Kézdivásárhelyt is megalakul. Kéri a bizottságot, hogy a testületi szabályzatokat saját költségén készíttesse el s a kézdivásárhelyi iparosoknak tanulmányozás végett küldje meg. A bizottság ezt örömmel fogadja s a szabályzatok megküldését — és a kézdivásárhelyi iparosoknak leendő megküldésével Székely György jegyző bizatott meg.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a tanoncok felvétele ügyében irt át a bizottságnak, melyben az ország tekintélyesebb gyárosai által 80 tanuló felvételét jelenti. Elnök-főispán jelentése szerint, ez állásra csak egy jelentkező volt

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Irtja: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

Nekem csak örömeimre szolgálhat, ha önök velem fogják megtenni nagy utam hátralevő részét, a mire kénytelenítve is lesznek, ha, mint említém, Adenben sem találunk hajót, de biztosítom, legkevesebb sem nyugtalanít, ha velem maradnak. Más az, a mi úgy látszik felismerhetőleg elfoglaltá tesz. De az egészen az én magánügyem. Ne tulajdonítsanak neki tehát fontosságot. Ezután egy gyors fordulattal más irányt adott a beszélgetésnek s fölívta a nőket, hogy állapodjanak meg, miként akarják fölhasználni idejüket a nap folyamán? Egyidejűleg elmondá a javalt programot, miben a nők örömmel megnyugvának.

A tervezett program szerint a reggeli elköltés után a két nő, Fakardin Ezra kíséretében, ki szolgál-

ját Behárt is elvívte magával, partra szálltak megtekinteni Port-Saidot és nevezetességét.

Midtán Fakardin Ezra már ismert Port-Said különlegességeit érdemes magyarázatokat adott a két nőnek a látottakról s e közben alig vették észre, már délre járt az idő. Fakardin Ezra fölajánlta, hogy ebédeljenek meg egy elegáns vendéglőben, de a két nő vonakodott s így vissza kellett térniök a hajóra.

Ebéd után ujjalag bementek a városba s hosszas járás-keles után eljutottak a vásártérre. Itt Fakardin Ezra az érdekesebb látni valókat megtekintette a nőkkel, melyek közt az Agil fakir bódéjára is rákerült a sor.

Az előadás folyama alatt, midőn Agil fakir mutatványait nézték, Bajazedné felismerte benne férje nagybátyját s a meglepetés egy felkiáltást esalt ajakára, melyre nemesak leánya és Fakardin Ezra lettek figyelmesek, hanem az egész néző közönség.

Fakardin Ezra és leánya kérdés-ködéseire előadva fölfedezését, elő-

adás végeztével fölkeresték a fakirt és megismertetvén magukat vele, elmesélték utjuk ezéjét s elmondták további szándékaikat.

Kezdetben hidegen viselkedett a fakir, de később, midőn gazdag pártorusukat megismeré s tisztába jött azzal, hogy segélyre azok nem szorultak, fölmelegedett irányukban, becsüdesebb lett, sőt később szolgálatait is fölajánlta. A midőn pedig megtudta Bajazed Fairának szerencsétlenségét, könyekre fakadt. Kérte a nőket maradjanak vele, míg egy hajó visszavinné Konstantinápolyba, de erre Haida tiltakozott és pedig oly hangon, melyből az ellenszenv is kiritt s egyidejűleg Fakardin Ezra-hoz huzódott, kiro egy mély tekintetet vetett, mintegy segélyt kérve tőle, mintegy mondva azokkal a szép szemekkel: ne menj el, ne hagyj itt, elfoszlanék álmodom, ha elvesztenélek s kin és győtrelem volna nekem a perezt, az óra, melyben távol tudnálak tőlem.

Ezra csak nézte azt a szempárt, jól esett lelkeinek a kérő, könyörgő tekintet s szívének egész melege

ajkára jött. Érzé, hogy szereti azt a leányt vad szenvedéllyel, szereti anélkül, hogy látna volna arcát, szereti természet, szereti azt a két tüzes szemét, vonzódik annak tisztá lényéhez s erélyesen igyekezett Bajazedné lobozni ott maradásról, ki már hajlott az Agil fakir tanácsára.

Ugy, ugy, menjetek — mondá a fakir is meggondolkodva — ha itt nem, Adenből visszaindulhattok, lakosztályom is zsufolásig telve van, s nehéz volna nektek e szokatlan életmód. Allah és jó emberetek élvezet. A muezzin rája bízott és ő felelős érettetek.

Várjatok — mondá midőn azok távozni akarának — bizonyára hamarabb látjátok viszont unokaöcsémet, mint én, adok tehát nektek egy port, ossza ő azt tíz részre s vegyen belőle naponként egyet be, mindaddig, míg elfogyasztotta, ha nem nyeri vissza szeme világát, úgy Allah sem segíthet rajta.

Nagy gonddal tevék el a port s elbucuszva a fakirtól visszatértek a hajóra.

mire a gyűlés elhatározza, hogy újabban föl fogja hívni a szülőket gyermekeiknek nevezett gyárosok és tekintélyesebb iparosoknál leendő elhelyezése végett.

Az ungvári agyagipar iskola igazgatója a bizottság kérésére készséggel fogadja fel Gyulai Károly bodoki fazakas mestert, hogy a cserepályára készítésbe és felrakásba magát teljesen kiképezhesse s a bizottság Gyulai Károly részére késznek nyilatkozott 4 hóig tartó, havonkénti 25 frt segélyt adni, minnek ellenében Gyulai szerződésileg kötelezte magát, hogy 6 évig Háromszék területén marad s a bizottság által hozzáküldendő háromszéki fazakasokat az általa megtanult kályhakészítés, mázolás és felrakásra díjtalanul tanítja meg.

Iparfelügyelő az ügyben írt át a bizottsághoz, hogy ez a háziipari cikkek közül egy teljes gyűjteményt szerezzen s iparfelügyelőnek saját költségére hozzá küldjön be, mivel Deák András kereskedő biz. tag bizatit meg.

Az ungvári agyagipar iskola igazgatója véleményes jelentést és javaslatot küldött be a Háromszékvármegye területén található különböző agyagok mikénti felhasználásáról s igazi nagy tanulmányra vall fejtegetése, melyben kimutatja, hogy csak egy kis jó akarattal is mily előnyösen lehetne több gyár felállításával a valóban feltűnő jósaú agyagokat cserepek és alagesövek gyártására felhasználni. A kézdivásárhelyi és bereczki fazakasoknak különösen ajánlja, hogy az év egyik felében cserepek készítésével kellene foglalkozzanak, mi tekintve ez iparcikkbeni nagy keresletet, jóval több jövedelmet biztosítana számukra. E célból a bizottság felhívja nevezett iparosokat szövetkezet alakítására, hogy azután a szükséges segédeszközöket és égető kemenczét könnyebben beszerezhessek.

A bizottság örömmel veszi e jelentést és Dr. Bodor Tivadar biz. tag ajánlatára Papp János ungvári agyagipari iskolai igazgatónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Jegyző olvassa iparfelügyelő je-

Fazli várta őket és nagy hangon jelenté, hogy alkalmas hajót a legnagyobb utánjárással sem sikerült találnia.

Fölcsedték tehát a horgonyt, hogy a suez csatornán és Vöröstengeren keresztül a Bab-el-Mandel szorosra néző Adenben kössenek ki.

Haida örült, hogy nem kelle megválnia azon férfitól, kit bámulni tanult, kiből bizalma nőttön-nőtt, s kihez napról-napra jobban ragaszkodott s ez örömet nem is titkolá, a mi Fakardin Ezrában fölébreszté azon gondolatot, hogy talán viszont szeretetik.

Ez alatt Fazli különböző terveken törte a fejét, a fölött szötte terveit, hogy mikép tehetné Haidát magáévá? Ugy okoskodott, hogy ha még egyszer közelében lehet, megvallja szerelmét s a kapandó választól teszi függővé a további cselekvést, mert minden áron birni akarta.

(Folytatása következik.)

lentését, melyben elmaradását igazolja, végül ifj. Czimbalmos Ferenc b. tag felszólalása folytán a bizottság 2 szaklapnak olyképpen megrendelését hozza határozatba, hogy egyik, a „Magyar Ipar” a sepsiszentgyörgyi iparos olvasókör, másik az „Ipar-ügyek” a kézdivásárhelyi iparos olvasó egyesület részére rendeltetik meg. Ezzel a gyűlés véget ért.

Az 1896. évi ezredéves kiállítás

sepsi szentgyörgyi helyi bizottsága folyó hó november 4-én Moltóságos Potsa József főispán ur elnöklété alatt ülést tartott, a melyben a kézdivásárhelyi helyi bizottságnak a sepsiszentgyörgyi helyi bizottsággal való egybe olvadása tudomásul vétetett és kimondatott.

Elnök a gyűlés tudomására hozza, hogy a kiállításon részt vevő iparosok térdíjai és szállítási díjainak fedezésére

Háromszékvármegye . . . 1800 frtot,
a Háromszéki tak.-pénztár 200 frtot,
S.-szentgyörgyi város képviselő-testülete . . . 200 frtot,
a Baróthi tak.-pénztár . . . 10 frtot,
összesen 2210 frt.

szavaztak meg.

A háromszékmegyei gazdák szövetkeze, az erdővidéki takarékpénztár és a háziiparegyesület, miután a megküldött felhívásra nem válaszoltak, újból felszólítottatni határozatott.

S miután a kézdivásárhelyi bizottság egyesült a sepsiszentgyörgyi bizottsággal a kézdivásárhelyi érdekeltség is bevonatni határozatott, nevezetesen K.-Vásárhely város, a kézdivásárhelyi takarékpénztár és a kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár.

A kiállításon résztvenni óhajtó iparosok úgy S.-Szentgyörgyön mint K.-Vásárhelyen elnök főispán ur által külön S.-Szentgyörgy és külön K.-Vásárhelyen megtartandó gyűlésre meghívotni határozattak, a melyen a bejelentő izek kiállítva és a kiállításon való részvétel módzatai megbeszélve lesznek.

Baróth és Kovásznára vonatkozólag is hasonló értelmű határozatok hozattak.

A K.-Vásárhelyről résztvenni óhajtó iparosok névjegyzékének beküldésére és az ottani ügyek vezetésével a bizottság Dobay János rendőrkapitányt bízta meg.

Azon iparosok és cézgek, kiknek a kerületi bizottság a bejelentési izeket közvetlenül küldte meg, felszólítottatni határozattak az izek beküldésére.

A helyi bizottsághoz a iparfejlesztő bizottság részéről kijelölt bizottsági tagok: M Seethal Ferenc, Bélydi Tivadar, Dr. Bodor Tivadar, Bogdán Arthur, Kupferstich József, Gyárfás Győző, Joós Imre, Kiss Jenő és Czimbalmos Ferencz lettek beválasztva, kikkel a bizottság kiegészíti magát. Ezzel a gyűlés véget ért.

Csarnok.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

XXXIII.

Téns Szerkesztő ur!

Még az elmúlt nyárnak évadgyán egy levélben megírtam vót, hogy az kárbahágói sertvések szép erényű örét, Nikulaj disznó pásztort, ki is

elég becsületös ember, de olá, kántor komámmal meginterjuholtuk, vagy es szép magyarsággal mondva megkérdeztük, hogy miképpen vélekedik az olá kérdés gyanántjában. Ezen alkalmatossággal ki es nyilvánította, hogy a mig neki mamaligája leszen, addég a ligával nem sokat törődik. Különbén az mi derék Nikulajunk, ki olá ember, de becsületös ember, erőst szívére vette a mi szép beszédünköt, met azoltától fogva minden reggel ezen szóvakkal küldi el az ő segédgyit Vaszi Gyurkát az sertvésekkel: „Vigyázz fiam Gyorgye a disznókra s az magyaroknak ártalmára ne légy, met megölnek verésvel.”

A mű akkori beszélgetésünk igen szép szóvakkal megvót írva, de ugy sejttem következtetni, hogy az becsületös olá nációznak nem sokat használt, met azután es mindétig pezderekednek. Mindnyá, mindnyá a czugházba tesznek közülök egy nihányat, de ez mind nem használt, met mivel hogy az interteneció erőst jó a czugházban s minden éhezett olá örvend, ha odamehet. Ezek az olá mártérok ugy meghíznak az tömlőczben, miként az kárbahágói sertvések, őznek évadgyán. Egyébaránt nem es épperosz dolog állami czugházba bezáródni. Én nemes Kárbahágó község egyházi embere vagyok s nem vagyok éhezett olá, de ha tudnám hogy kit es mivel czírmoljak le, szüvesen megtenném, hogy vaj egy hétre hízalóba tegyenek, met mioltától ezer meg ezez feleser az emberei egőzsőget reperálja s ujjabb meg ujjabb csudaszereket tanálnak fel s meg az magas kormány es megtiltotta az elhalálódzást, nekünk a szent egyház embereinek rosszul menyen az sorsunk.

Hát én csak asszondom, hogy nem ugy kell az olá testvéroket moresre tanyítani, hanem másképen. Kántor komám beszélt el egy esetet, mejet ő Barassóban látott. Én meg elmondom, hogy mások es okuljanak belőle. Az minapában kántor komám bement Barossóba, hogy az egyházi fizetésge kapott gabonácskáját eladgya. Az vásár estéjén bement egy koresmába, hogy testi élvezettyire egy csep italost magához vegyen. Alig kortyintott egyet-kettőt az borából, midőn bejött egy urforma ember, kit reverendájáról, hosszú hajáról mindnyá felismért, hogy olá pap. Kevéjen lépegetett az szent pap s leült egy asztalhoz. Oda ment az kernyel s szép szóvakkal kérdezi, hogy mit tetszik poroneselni. A pap erre mérgezen rákiát, hogy beszéjen olájul. Az kernyel aszongya, hogy ő nem tud olájul. Még csak ez kellett. Kezdet az pap kijabálni, hogy ők az országban többen vadnak s hogy mernek egy koresmában nem tudni olájul s hogy merik ötöt arra kényszergetni, hogy az vad magyar nyelvvel beszéjen. Sokan vótak az koresmába, de minyájan elszörnyűködték az pópa esuf beszédgyin. Erre felállott egyik asztaltól egy székely ember s oda ment a pópához s szép nyájás szóvattal így szólott hezzá: „Tudgya-e az ur, hogy Magyarországhban létezik s a ki itten az magyart szidgya kikap?” Erre az kérdésre az magyar adta meg a feleletet es, met az papot hejből pofon rittyentette jobbfelől s minekutánna a szent férfiú egy küsnőg megtánorodott, hogy el ne essék balról

megtámasztotta s a bal ábrázattyára es vótett egyet s osztán megfogta a reverenda gallérját s az papot kivette az ajtón, de előbb még eszmájának az arrával egy bizonyos ponton rugva, megmutatta az papnak az igyenes irányt, mejen mennie kell.

A jelen levő vendégek éjjenezték az ügyös magyar embert, de most előlépett az koresmáros s kezdet apprehendálni, hogy az ő vendégöt met dobták ki. Erre az magyar kivette bugyellárisát s megkérdezte hogy mit kíván egy emberi személy egy éjjeli szállását s egy napi illedelmes intertenecióját borval együtt. A koresmáros 5 uj forintot követel s az magyar azonval kifizette, hogy ne legyen a koresmárosnak kára az papnak kivételé mián. Őt uj frtot 2 oláh sem köt el egy nap alatt, ha csak nem az állami czugház kosztján vagyon, de az magyar ember szüvesen fizet nemzettye becsülettyijét.

Ez a kús história megmongya, hogy miképen kék minden oláhval tenni, ha az nines megelégedve e honházával, met az rigmos es aszongya, hogy

Ha magyar vagy tarisad magad,

Hogy ki ne kapjanak rejtad,

Kárbahágó, 1894. nov. 5-én.

Maradtam a téns szerkesztő urnak

tisztelettel s becsülettel:

Jámor Están,

egyházi.

Ujdonságok.

— **Hymen.** M. Székely János a közs. elemi iskolák igazgatója s lapunk kitűnő tollu munkatírja e hó 4-én vasárnap vezette oltárhoz Maksayné Molnár Ilona közs. iskolai tanítónő. Tartós boldogság kísérje e szép frigyét.

— **Kinevezés.** Novák Margit okleveles munkatanítónőt a balassagyarmati polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónővé nevezte ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter.

— **Fillérestély.** A nőegyesület e hó 10-én szombaton, Diénes Lajosné, Pap Adolfné, Kovács Irén, Dávid Pépi, Baka Ida, Diénes Matild, Solyom Ferencz, Balázs Márton, Szőcs Bertalan, Fejér Antal rendezősege mellett fillérestélyt rendez, a következő műsorral: 1. Főolvas Kis Károlyné. 2. Monolog, előadja Török Andor. 3. Gordonka-szólo Sebők József által.

— **Modern papválasztásról** értesítik lapunkat O. községből. Apapi állás megürülván, választásra került a sor. Két párt állott egymással szemben. Az egyik 48, a másik 12 választóval szemben. A kisebbség itt is, mint a politikában sokat erőszakoskodott, azonban miután a kompakt többséget megingatni nem tudta, egy ravasz stiklit eszelt ki. Egyik vezérember levelet intézett a többség jelöltjéhez, melyben tántoríthatlan hívének vallván magát, kijelenti, hogy a nép zug, a nép szomjazik stb., szóval egy kis választási költség kellene. A szegény jelölt azonnal választolt a levélre, megírván, hogy neki pénze nines, de felhatalmazza a vezérferfiakat, hogy 50 frt erejéig a népi szomjuságát csillapíthatja s ezenfelül a főemberek fáradságát 10—10 frttal fogja jutalmazni. Eljött a választás napja s a 48-as többség a diadal biztos tudatában

jelent meg, a választási helyiségben Az utolsó pillanatban felszólal a 12-ös kisebbség ravasz vezére s lajblja zsebéből kihuzva az ellenjelölt levelet, a nagytiszteletű főesperes ur elébe leteszi, megkérdeven, hogy olyan ember, ki veszteget, megválasztható-e? Altalános elszörnyülködés, az esperes nyomban felfüggeszti a választást s az ügy az egyházi törvényszék elé kerül, mely kimondja, hogy a többség jelöltje — vesztegetés kísérlete miatt soha O. községben pap nem lehet. Busultik ezen a 48-asok, de bosszút is forraltak. A mint a választási mozgalmak ismét megindultak, szinleg elfogadták a 12-es párt jelöltjét, s midőn eljött a választás napja és éppen semmi kétség nem forgott fenn, hogy a kisebb-

ség jelöltje fog győzni, a szép rendben felvónuló 48-as párt megválasztott a pályázók közül egy harmadikat, kire senki se számított s ezzel visszaadta a tromfot a 12-ösöknek. Mult vasárnap volt az új lelkész beköszöntője s a lefőzött kisebbség agitációja daczára igen szépen sikerült.

— Egy román község a magyar nyelvért. Aradi lapok érdekes dologról tesznek említést. Varsánd aradmegyei község oláh lakosai küldöttséget menesztettek Aradra a tanfelügyelőhöz, azzal a kéréssel, hogy mozdítsa el Dragan községi tanítót, a ki a gyermekeket kizárólag csak oláh nyelven oktatja. A küldöttség tagjai kijelentették, hogy nekik csak oly tanítóra van szükségük, ki magyarul is tud és gyermekeiket az állam nyelvére is megtanítja.

Hirdetések.

Máriacelli
Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felújtság, savanyu felbőffgés, hasmenés, gyomorrégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöröcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejájánál, a menyinyiben ez a gyomortól szim-mazott, gyomortürelhelésnél étellekkel és italokkal, gilisziák, májbajok és hámorrhoicánál.

Említett bajknál a **Máriacelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forráktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“

C. Brady

kapható **KOVÁCS FERENCZ** gyógyszerésznél.

BODOKI

MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisztá égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangú acél-forrás!

A világforgalomban legfelségesebb, legolesőbb és legégészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetűen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegcsereléssel 4 krajczár

Kapható:

Kézdi-Vásárhelytől **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványviz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **BODOK** (Háromszékmegye)

31

M. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1894. május 1-től.

PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Érvényes 1894. május 1-től.

Állomások				Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások				Vegyes onot	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)				regg. 5.08	este 7.42	d. u. 2.45	Medgyes				regg. 10.55	éjjel 12.46	
Botfalva				5.39	8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felő)				11.14	1.00	
Földvár				5.58	8.23						11.29	1.18	
Magyarós				6.17	8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felő)			d. u. 1.10	2.49	este 7.59	
Apáca				6.35	8.57						1.45	3.42	
Kőpecz				6.54	9.16		Nagy-Enyed				2.11	4.02	
Agostonfalva				7.01	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felő)			érk. 2.56	4.35		
Alsó-Rákos				7.18	9.38					ind. 3.06	4.47		
Homoród				7.45	10.02		Gyéres (elágazás Torda felő)			érk. 3.43	5.15		
Kacza				8.02	10.15					ind. 3.53	5.21		
Bene				8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)			érk. 5.45	regg. 6.47	10.45	
Erked				8.43	10.51					este 6.14	7.30	11.01	
Héjasfalva (elág. Udvarhely felő)				9.12	11.16					érk. 10.44	11.41		
Segesvár (vendéglő)				9.35	11.32		Nagy-Várad (vendéglő)			ind. 11.04	d. u. 12.23	2.18	
				9.42	11.39		Budapest			érk. regg. 7.00	este 8.15	regg. 7.25	
Expres-vonat ind. 5 óra 14 p. reggel. Aradon át Brassóból ind. 10 óra 26 p. este, Budapestre ék. 1 26 p., a gyorsvonat d. u. 2 óra 19 perczkor,													
Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.													
Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00	délután 10.30	délután 2.45	Brassó	ind. reggel	4.50	reggel	8.50	délután	3.10		
Imecsfalva		4.17	10.43	3.02	Szász-Hermány		5.09		9.09		3.25		
Páva-Zabola		4.34	10.56	3.19	Prázmár		5.35		9.33		3.43		
Kovácsna		4.45	11.13	3.51	Kökös		5.50		9.46		3.54		
Barátos		5.18	11.29	4.16	Uzon		6.07		10.03		4.05		
Nagy-Borosnyó		5.35	11.42	4.35	Kilyén		6.23		10.18		4.17		
Eresztvény		5.55	11.59	4.56	Sepsi-Szentgyörgy		6.49		10.46		4.35		
Sepsi-Szentgyörgy		6.35	d. u. 12.29	5.36	Eresztvény		7.16		11.14		4.57		
Kilyén		6.45	12.37	5.46	Nagy-Borosnyó		7.37		11.41		5.14		
Uzon		7.00	12.50	6.02	Barátos		8.06		12.10		5.35		
Kökös		7.14	1.00	6.15	Kovácsna		8.33		12.40		5.55		
Prázmár		7.41	1.20	6.42	Páva-Zabola		8.46		12.50		6.06		
Szász-Hermány		8.01	1.36	7.02	Imecsfalva		9.01		1.08		6.18		
Brassó	érk.	8.19	1.50	7.20	Kézdi-Vásárhely	érk.	9.19		1.26	este	6.32		

Kézdi-Vásárhelyt ifj. Janesó Mózes könyvnyomdája